

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-03/16-08/310

URBROJ: 517-05-1-1-22-28

Zagreb, 10. siječnja 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata SELAN d.o.o., Petra Matkovića 7, Senj, zastupanog putem opunomoćenice Bojane Nardi iz društva EKO INVEST d.o.o. iz Zagreba, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravanu izmjenu – vjetroelektrane VRATARUŠA II, grad Senj, Ličko-senjska županija - potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. Za namjeravanu izmjenu - vjetroelektrane VRATARUŠA II, grad Senj, Ličko-senjska županija – potrebno je provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata, SELAN d.o.o., Petra Matkovića 7, Senj u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata, SELAN d.o.o., Petra Matkovića 7, Senj može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

Obrazloženje

Nositelj zahvata, SELAN d.o.o., Petra Matkovića 7, Senj, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 28. svibnja 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), putem opunomoćenice Bojane Nardi iz društva EKO INVEST d.o.o. iz Zagreba, zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjene zahvata vjetroelektrane VRATARUŠA II, grad Senj, Ličko-senjska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je izradio u travnju i dopunio u srpnju 2021. godine ovlaštenik EKO INVEST d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/84, URBROJ: 517-03-1-2-20-13 od 8. svibnja 2020. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Vesna Marčec Popović, prof.biol. i kem.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 4. *Vjetroelektrane snage veće od 20 MW* Priloga I., a u vezi s točkom 13. *Izmjena zahvata iz Priloga I. i II. koja bi mogla imati značajan negativan utjecaj na okoliš...* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Za zahvat vjetroelektrana Vrataruša proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš i doneseno je rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš (KLASA: UP/I-351-03/06-02/0028; URBROJ: 531-08-3-1-AG-06-6 od 19. lipnja 2006. godine). Za izmjenu zahvata vjetroelektrane Vrataruša II proveden je postupak ocjene o potrebi procjene te je Visoki upravni sud Republike Hrvatske donio je presudu poslovni broj Usž-4629/18 od 15. svibnja 2020. kojom je poništio rješenje Ministarstva o izmjeni vjetroelektrane Vrataruša II na području grada Senja (KLASA: UP/I-351-03/16-08/310; URBROJ: 517-06-1-1-17-18 od 31. kolovoza 2017.). Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira smanjenje broja neizgrađenih vjetroagregata za jedan te povećanje njihove individualne snage i manje korekcije položaja pojedinih vjetroagregata.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskoj stranici Ministarstva objavljena je 16. srpnja 2021. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjene vjetroelektrane VRATARUŠA II, grad Senj, Ličko-senjska županija (KLASA:UP/I-351-03/16-08/310, URBROJ: 517-05-1-1-21-20 od 9. lipnja 2021. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Lokacija zahvata je u Ličko-senjskoj županiji, oko 8 km sjeverno-sjeveroistočno od Senja i oko 7 km sjeverno od prijevoja Vratnik na primorsko planinskoj terasi ispod masiva Alinog bila, lokalitet Podbilo, zona Vrataruša. Provedenim postupkom procjene utjecaja zahvata na okoliš bila je predviđena izgradnja 22 vjetroagregata, pojedinačne snage 3 MW, a ukupne instalirane snage 66 MW. Do sada je izgrađeno 14 vjetroagregata. Predmetnom izmjenom zahvata smanjuje se broj neizgrađenih vjetroagregata na 7, s time da će 6 vjetroagregata biti po 3,5 MW, a jedan*

će biti po 3 MW. Ukupna instalirana snaga vjetroelektrane će ostati 66 MW. Promjer rotora vjetroagregata bit će 101 m, a visina stupa do 125 m. Izmjenom zahvata dolazi do manjih korekcija položaja pojedinih vjetroagregata. Izgradit će se servisni putevi širine 5 m. Planirana vjetroelektrana priključit će se preko trafostanice TS Vrataruša na 110 kV prijenosnu mrežu. Pristup vjetroelektrani bit će s državne ceste DC23-Duga Resa (D3)-Jospidol-Jezerane-Senj (D8) i to županijskom cestom ŽC5110 Smokvica Krmpotska (D8/Ž5109)-Podbilo-Prokike.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/16-08/310, URBROJ: 517-05-1-1-21-21 od 9. lipnja 2021. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravnom odjelu za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo Ličko-senjske županije, Upravi za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravstva i Gradu Senj.

Grad Senj dostavio je mišljenje (KLASA: 351-03/21-01/01; URBROJ: 2125-03/02-21-02 od 15. listopada 2021. godine) da se ne može očekivati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša iz nadležnosti Grada Senja. Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i prirode te komunalno gospodarstvo Ličko-senjske županije dostavio je mišljenje (KLASA:351-03/21-01/17, URBROJ: 2125/1-06-01/3-21-02 od 24. kolovoza 2021. godine) da za predmetni zahvat nije potrebno provesti procjenu utjecaja zahvata na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 612-07/21-44/216; URBROJ: 517-10-2-2-21-5 od 17. rujna 2021. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš te da se za zahvat ne mogu isključiti negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezna provedba glavne ocjene. Uprava za primarnu zdravstvenu zaštitu, zdravstveni turizam, lijekove i medicinske proizvode, javno zdravstvo i javnozdravstvenu zaštitu Ministarstva zdravstva dostavila je mišljenje (KLASA: 351-03/21-01/60; URBROJ: 534-03-3-2/2-21-02 od 6. rujna 2021. godine) da nije za očekivati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša iz područja buke okoliša samo za vjetroelektranu Vrataruša II međutim obzirom na kumulativni utjecaj buke na okoliš koji će se javljati kao posljedica istovremenog rada Vrataruša i Vrataruša II te buduće vjetroelektrane Senj za očekivati je negativan utjecaj na buku okoliša i obrazloženje mišljenja (KLASA: 351-03/21-01/60; URBROJ: 534-03-3-2/2-21-04 od 3. prosinca 2021. godine) da su tijekom noćnog razdoblja razine buke više od dopuštene na više računskih točaka.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Planirana VE Vrataruša II nalazi se u obuhvatu postojeće VE Vrataruša koja ima 14 vjetroagregata, ukupne snage 42 MW. Jugoistočno od područja VE Vrataruša planirana je VE Senj sa 39 VA ukupne snage 156 MW. Predmetni zahvat se nalazi izvan područja zaštićenog temeljem Zakona o zaštiti prirode. Prema Karti kopnenih ne-šumskih staništa Republike Hrvatske (2016.) na području gdje će biti izgrađeni platoi i pristupni putevi te postavljena podzemna kabela mreža prevladava stanišni tip C.3.5.2. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone u kombinaciji s C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe, D.1.2.1. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva i D.3.4.2.3. Sastojine oštroigličaste borovice. Tijekom izgradnje zahvata negativan utjecaj na životinje koje

koriste prostor može se očekivati zbog buke građevinske mehanizacije, dok će a tijekom korištenja zahvata buka biti prisutna od vjetroagregata. Utjecaj na faunu (ptice, šišmiše) je moguć i uslijed stradanja u koliziji s lopaticama vjetroagregata. Za predmetni zahvat analiziran je kumulativni utjecaj buke na okoliš koji će se javljati kao posljedica istovremenog rada VE Vratruša unutar koje je smještena i predmetna VE Vrataruša II, te VE Senj. Iz rezultata proračuna ukupne razine buke koje će se u okolišu javljati kao posljedica istovremenog rada sve tri navedene vjetroelektrane, niže su od dopuštenih vrijednosti na svim računskim točkama. No tijekom noćnog razdoblja razine buke su više od dopuštene na nekoliko računskih točaka. Usporedbom proračunatih vrijednosti u uvjetima rada samo VE Vrataruša II sa kumulativnim, vidljivo je da su razine buke na svim računskim točkama diktirane bukom koja se javlja kao posljedica rada vjetroagregata drugih dviju vjetroelektrana. Konstruktivno rješenje vjetroagregata Vrataruša II omogućuje znatno smanjenje emisije buke pri radu u modu sa smanjenom emisijom buke, no utjecaj buke VE Vrataruša II u navedenom režimu rada bi bio neznatan na smanjenje ukupnih razina buke u okolišu. U Elaboratu u poglavlju 4. „Prijedlog mjera zaštite okoliša“, navedene su mjere zaštite od buke te je nositelj zahvata dužan za planirani zahvata izraditi elaborat zaštite od buke, redovito kontrolirati i održavati vjetroagregate kako u radu istih ne bi došlo do povećane emisije buke te provoditi monitoring buke. Isto tako nakon izgradnje i puštanja u rad vjetroelektrane potrebno je provesti mjerenje buke. Također nositelj zahvata je obavezan izraditi i plan upravljanja bukom kojim će se kontinuirano pratiti buka okoliša i poduzimati sve aktivnosti i mjere uslijed povećanja razine buke. Slijedom svega navedenog obzirom na kumulativni utjecaj buke na okoliš koji će se javljati kao posljedica istovremenog rada VE Vrataruša, Vrataruša II te VE Senj za očekivati je negativan utjecaj buke na okoliš te je potrebno provesti postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže i to Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove POVS HR2001301 Podbilo i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika te Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika. Na udaljenosti do 15 km nalaze se sljedeća POVS područja: HR2000856 Padine Velog vrha iznad Tomišine drage (na udaljenosti od oko 1,7 km), HR2000190 Vlaška peć (na udaljenosti od oko 3 km), HR2001302 Krmpotsko (na udaljenosti od oko 3,3 km), HR5000022 Park prirode Velebit (na udaljenosti od oko 4,4 km), HR2001154 Orlovac špilja (na udaljenosti od oko 4,7 km), HR3000030 M. Draga-Žrnovnica (na udaljenosti od oko 7 km) i HR2000200 Zagorska peć kod Novog Vinodolskog (na udaljenosti od oko 12,6 km), dok se na udaljenosti od oko 4,4 km od zahvata nalazi POP područje HR1000022 Velebit. Na udaljenosti od oko 10 km od zahvata nalazi se POP HR1000033 Kvarnerski otoci.

Navedena POP područja su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđena 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13). POVS područja HR2001302 Krmpotsko, HR3000030 M. Draga – Žrnovica, HR2001301 Podbilo, HR2000856 Padine Velog vrha iznad Tomišine drage, HR2000200 Zagorska peć kod Novog Vinodolskog, HR2001154 Orlovac špilja i HR2000190 Vlaška peć su kao područja od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. godine o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. POVS područja HR5000022 Park prirode Velebit i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su kao područja od značaja za Zajednicu (SCI) objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju i u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2021/165

od 21. siječnja 2021. godine o donošenju četrnaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku biogeografsku regiju. Predmetni POVS-ovi prvotno su potvrđeni provedbenim odlukama Komisije od 3. prosinca 2014. godine o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku, kontinentalnu i mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015).

Ciljne vrste POP-a HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su: mala prutka (*Actitis hypoleucos*), planinski ćuk (*Aegolius funereus*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), sova močvarica (*Asio flammeus*), lještarka (*Bonasa bonasia*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), crna roda (*Ciconia nigra*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), kosac (*Crex crex*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), vrtna strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), mala muharica (*Ficedula parva*), mali ćuk (*Glaucidium passerinum*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), troprsti djetlić (*Picoides tridactylus*), siva žuna (*Picus canus*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*) i tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika su: širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellu*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), vuk (*Canis lupus*), medvjed (*Ursus arctos*), ris (*Lynx lynx*), mirisava žlijezdača (*Adenophora lilifolia*), cjelolatična žutilovka (*Genista holopetala*), istočna vodendjevojčica (*Coenagrion ornatum*), gorski potočar (*Cordulegaster heros*), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), potočni rak (*Austropotamobius torrentium*), (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora 9530.

Ciljna vrsta POVS-a HR2001301 Podbilo je modra sasa (*Pulsatilla vulgaris spp.grandis*). Ciljne vrste i stanišni tip POVS-a HR2000200 Zagorska peć kod Novog Vinodola su: južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferumequinum*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*) i Špilje i jame zatvorene za javnost 8310.

Ciljne vrste POP-a HR1000022 Velebit su: mala prutka (*Actitis hypoleucos*), planinski ćuk (*Aegolius funereus*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), lještarka (*Bonasa bonasia*), ušara (*Bubo bubo*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), kosac (*Crex crex*), planinski djetlić (*Dendrocopos leucotos*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), velika strnadica (*Emberiza hortulana*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), crvenonoga vjetruša (*Falco vespertinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), mali ćuk (*Glaucidium passerinum*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), gorski zviždak (*Phylloscopus bonelli*), troprst djetlić (*Picoides tridactylus*), siva žuna (*Picus canus*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*) i tetrijeb gluhan (*Tetrao urogallus*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi POVS-a HR5000022 Park prirode Velebit su: močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*), velika četveropjega cvilidreta (*Morimus funereus*), jelenak (*Lucanus cervus*), alpinska strizibuba (*Rosalia alpina*), bjelonogi rak (*Austropotamobius pallipes*),

kopnena kornjača (*Testudo hermanni*), četveroprugi kravosas (*Elaphe quatuorlineata*), crvenkrpica (*Zamenis situla*), planinski žutokrug (*Vipera ursinii macrops*), južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*), Blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*), mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*), oštrouhi šišmiš (*Myotis blythii*), riđi šišmiš (*Myotis emarginatus*), širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), dugokrilni pršnjak (*Miniopterus schreibersii*), dugonogi šišmiš (*Myotis capaccinii*), velikouhi šišmiš (*Myotis bechsteinii*), veliki šišmiš (*Myotis myotis*), vuk (*Canis lupus*), medvjed (*Ursus arctos*), ris (*Lynx lynx*), *Buxbaumia viridis*, kitaibelov pakujac (*Aquilegia kitaibelii*), cjelolatična žutilovk (*Genista holopetala*), gospina papučica (*Cypripedium calceolus*), modra sasa (*Pulsatilla vulgaris* ssp. *Grandis*), tankovratni podzemljak (*Leptodirus hochenwartii*), dinarski rožac (*Cerastium dinaricum*), Skopolijeva gušarka (*Arabis scopoliana*), livadni procjepak (*Chouardia litardierei*), danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria*) velebitska degenija (*Degenia velebitica*), dinarski voluhar (*Dinaromys bogdanovi*), dalmatinski okaš (*Proterebia afra dalmata*), Bazofilni cretovi 7230, Planinske i borealne vrištine 4060, Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp. 5210, Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu 6110, Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci 6170, Travnjaci tvrdače (*Nardus*) bogati vrstama 6230, Istočno submediteranski suhi travnjaci (*Scorzoneretalia villosae*) 62A0, Ilirske bukove šume (*Aremonio-Fagion*) 91K0, Acidofilne šume smreke brdskog i planinskog pojasa (*Vaccinio-Piceetea*) 9410, Špilje i jame zatvorene za javnost 8310, Klekovina bora krivulja (*Pinus mugo*) s dlakavim pjenišnikom (*Rhododendron hirsutum*) 4070, Karbonatna točila *Thlaspietea rotundifolii* 8120, Karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom 8210, Suhu kontinentalni travnjaci (*Festuco-Brometalia*) (važni lokaliteti za kaćune) 6210, Travnjaci beskoljenke (*Molinion caeruleae*) 6410, Europske suhe vrištine 4030, Istočnomediteranska točila 8140, (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora 9530 i Ilirske hrastovo-grabove šume (*Erythronio-Carpinion*) 91L0.

Ciljne vrste POP-a HR1000033 Kvarnerski otoci: vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), bukavac (*Botaurus stellaris*), ušara (*Bubo bubo*), ćukavica (*Burhinus oedicephalus*), kratkoprsti ševa (*Calandrella brachydactyla*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), crna žuna (*Dryocopus martius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), bjelonokta vjetruša (*Falco naumanni*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), crvenonoga vjetruša (*Falco tinnunculus*), crnogri plijenor (*Gavia arctica*), crvenogri plijenor (*Gavia stellata*), ždral (*Grus grus*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), mala šljuka (*Lymnocyptes minimus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), morski vranac (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*), mala čigra (*Sterna albifrons*), crvenokljuna čigra (*Sterna hirundo*), dugokljuna čigra (*Sterna sandvicensis*), značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (kokošica *Rallus aquaticus*).

S obzirom da se zahvat nalazi izvan POVS područja HR3000030 M. Draga – Žrnovica, HR2001302 Krmpotsko, HR2000856 Padine Velog vrha iznad Tomišine drage, HR2000190 Vlaška peć i HR2001154 Orlovac špilja i s obzirom na ciljne vrste i stanišne tipove za koje su navedena područja izdvojena može se isključiti utjecaj zahvata na navedena područja ekološke mreže. Jedan vjetroagregat će biti smješten u potpunosti na staništu pogodnom za ciljnu vrstu POVS-a HR2001301 Podbilo, modru sasu, te će izgradnjom zahvata doći do trajnog gubitka pogodnih staništa na površini od oko 0,4 ha. U odnosu na ukupnu rasprostranjenost pogodnog staništa za modru sasu unutar navedenog POVS područja (160 ha) radi se o trajnom gubitku od

oko 0,3 %. Što se tiče utjecaja na POVS HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika na području zahvata nije rasprostranjen ciljani stanišni tip 9530 (Sub-) mediteranske šume endemičnog crnog bora. Lokacija zahvata predstavlja stanište pogodno za pojedine ciljne vrste navedenog POVS područja kao što je cjelolatična žutilovka koja je svojom ekologijom vezana za kamenjarske travnjake kakvi su zastupljeni na lokaciji zahvata. Šire područje zahvata predstavlja pogodno stanište i za ciljne vrste koje su svojom ekologijom vezane za šumska ili mozaična staništa odnosno za one vrste koje imaju široke ekološke zahtjeve (šišmiši, velike zvjeri, mirisava žlijezdača). Vezano uz prisutnost šišmiša, provedenim monitorinzima (Focus Ecology, 2012) zabilježene su pojedinačne jedinke ciljnih vrsta mali potkovnjak i širokouhi mračnjak te se na temelju rezultata monitoringa u Elaboratu zaključuje da ciljna vrsta mali potkovnjak ne koristi područje VE Vrataruša niti za migraciju niti kao lovno stanište, a širokouhi mračnjak se pojedinačno pojavljuje tijekom čitave sezone te postoji mogućnost da manji broj jedinki koristi područje VE Vrataruša kao lovno stanište. Nadalje, uzimajući u obzir obuhvat zahvata odnosno planirane radove, doći će do trajnog gubitka oko 3 ha staništa pogodnog za cjelolatičnu žutilovku te do uznemiravanja, gubitka staništa i njegove fragmentacije za ciljne vrste velikih zvjeri od kojih za vuka obuhvat zahvata djelomično predstavlja područje visoke prikladnosti staništa.

Vezano uz utjecaj na ptice, na lokaciji zahvata provedeno je nekoliko ciljanih ornitoloških istraživanja. Za potrebe izrade tzv. „nultog stanja“ provedeno je istraživanje ptica u razdoblju od travnja 2005. do ožujka 2006. godine (Radović i sur., 2006.), nakon puštanja u rad prve faze VE Vrataruša tijekom 2014. i 2015. godine proveden je obavezan dvogodišnji monitoring (Klanfar i Radović, 2014; Klanfar 2015.), a dvogodišnji monitoring proveden je i 2020. i nastavljen tijekom 2021. godine (Lukač i Tutam, 2021.). Temeljem stručnih podataka sakupljenih terenskim istraživanjem tijekom 2020. godine izračunat je rizik od kolizije za postojeće stanje na lokaciji, a za potrebe izrade Elaborata izrađena je i stručna podloga „Procjena mogućih utjecaja predmetnog zahvata (izmjena tehničkih rješenja Vjetroelektrane Vrataruša II) na ptice“ (Tutman, 2021.). Kako se navodi u izračunu rizika od kolizije s obzirom na to da su bili dostupni samo opisni podaci visine kretanja ptica u odnosu na postojeće vjetoragregate nije bilo moguće izračunati rizik od kolizije za novoplanirane turbine, već samo za postojeće. Procjena rizika od kolizije izračunata je za surog orla, bjeloglavog supa i zmijara. Sukladno rezultatima navedene procjene na postojećim vjetoragregatima mogao bi stradati jedan suri orao u četiri godine (0,25 ptica/god), jedan zmijar u devet godina (0,11 ptica/god.) te tri bjeloglava supa godišnje (3,3 ptice/god.). Za surog orla definiran je cilj očuvanja za POP HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika „Očuvana populacija i pogodna staništa (stjenovita područja, planinski i kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 5-6 p.“. Na širem području zahvata nalaze se dva teritorija surog orla (Senjska draga i Tomišina), za koje je u 2019. godine zabilježeno uspješno gniježđenje, međutim tijekom monitoringa 2020. godine nije zabilježena nedorasla jedinka pa se čini da gniježđenje nije bilo uspješno (Lukač i Tutman, 2021.). Kako se navodi u Elaboratu iako su zabilježeni opasni preleti, procjenjuje se da sadašnje područje vjetroelektrane nema značajnije izražen negativan utjecaj na njihove aktivnosti jer su ptice promatrane u aktivnom izbjegavanju vjetoragregata. No, u Elaboratu je također navedeno, između ostalog, da „Iz novijih podataka proizlazi da brojnost parova orlova na ovom području koleba - od jednoga para iz 2006. preko dva 2014. - 2015. do ponovo jednog para 2020. Premda na ovaj način nije pouzdano jasno uspostaviti poveznicu sa potencijalnim utjecajem vjetoragregata, obzirom da je sada zabilježena kako prelijeće preko i kroz zonu zahvata, ostaje činjenica da su orlovi zbog svoga načina života potencijalno ugroženi.“. S obzirom na procijenjeni rizik od kolizije te uzimajući u obzir očekivani vijek trajanja vjetroelektrane od 20-25 godina, može se očekivati utjecaj stradavanja najmanje 5 jedinki surog orla, što čini najmanje 50 % populacije surog orla na ovom POP području. Također, tijekom terenskih obilazaka nije zabilježeno niti jedno stradavanje ili uginuće

ptica te se u Elaboratu zaključuje da vjetroagregati nemaju neprihvatljivog direktnog ili indirektnog negativnog utjecaja. Isti se zaključak odnosi i na utjecaj zahvata na ciljne vrste zmijara i bjeloglavog supa. Vezano uz utjecaj na ciljnu vrstu zmijar, navedena ciljna vrsta ima kao i suri orao velike areale kretanja te mu je lovni teritorij do 5 km od mjesta gniježdenja. Kako se navodi u Elaboratu, provedenim istraživanjima zabilježeno je gniježđenje ove ciljne vrste na području obuhvata zahvata odnosno u radijusu oko 2 km, a procjenjuje se i da, prema uočenim karakteristikama letnog ponašanja, jedinke zmijara jasno uočavaju vjetroagregate kao potencijalnu opasnost, aktivno ih izbjegavaju i nisu letjele u područjima gdje bi mogle biti u opasnosti. Osim toga, u Elaboratu se navodi da tijekom 2006. g. nije zabilježeno gniježđenje zmijara na području zahvata (samo korištenje okolice), isto je zabilježeno i istraživanjem od 2014. do 2015. g., te se zaključuje: „Na sadašnjim su istraživanjima (Lukač i Tutman, 2021) zabilježena dva para na gniježđenju, što predstavlja značajan porast, te je očito da na zmijara VE „Vrataruša“ nema značajniji negativni utjecaj.“. Bjeloglavi sup ciljna je vrsta POP-a HR1000033 Kvarnerski otoci, udaljenog oko 10 km od zahvata, unutar kojeg gnijezdi, te ciljna vrsta POP-a HR1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika unutar kojeg se redovito hrani. S obzirom na populaciju ove vrste, odnosno na definirane ciljeve očuvanja: „Očuvana populacija i staništa (okomite litice otoka nad morem za gniježđenje i ekstenzivni pašnjaci za hranjenje) za održanje gnijezdeće populacije od 110- 130 p.“ unutar POP-a HR1000033 Kvarnerski otoci; „Očuvana populacija i staništa (ekstenzivni pašnjaci) za ishranu gnijezdeće populacije“ unutar POP-a HR 1000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, stradavanje više od 3 jedinke godišnje (rezultat izračuna rizika od kolizije za ptice) predstavlja potencijalni gubitak 1,15-1,36 % postojeće populacije bjeloglavog supa, što čini značajan negativan utjecaj. Zaključno, iako nije napravljena procjena rizika od kolizije za novoplanirane vjetroagregate, bez čega se ne mogu primjereno sagledati utjecaji zahvata, te je utjecaj tijekom korištenja zahvata u Elaboratu za navedene ciljne vrste ocijenjen kao „-1“ (negativan utjecaj koji nije značajan), ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog kumulativnog utjecaja novih sedam vjetroagregata (uz postojeće) na ciljeve očuvanja ekološke mreže.

Vezano za utjecaj na šišmiše na lokaciji zahvata provedeno je nekoliko istraživanja, odnosno praćenja stanja šišmiša na lokaciji VE Vrataruša te je provedena „Analiza faune šišmiša temeljem postojećih podataka na lokaciji potencijalne vjetroelektrane „Vrataruša II“ (Pavlinić i Đaković, 2016). Praćenje stanja šišmiša izvršeno je 2017. i 2018. godine (Focus Ecology, 2018.). Tijekom obje godine terenska istraživanja uključivala su praćenje aktivnosti šišmiša, terensku pretragu za stradalim šišmišima te praćenje stanja kolonija šišmiša na tavanu crkve Sv. Križ i u Zagorskoj špilji obilaskom kolonija. Aktivnost šišmiša je praćena u razdoblju od ožujka do listopada obje godine pomoću dva sustava za automatsko snimanje glasanja šišmiša (batcorder 3.0) koji su bili postavljeni na vjetroagregatu 19 i vjetroagregatu 3. Potraga za stradalim šišmišima provodila se na cijelom polju odnosno na svih 14 postojećih vjetroagregata, a uključivala je obilazak u drugoj polovici ožujka, obilazak u drugoj polovici travnja, obilazak svakih sedam dana tijekom svibnja, lipnja, srpnja, kolovoza i rujna te zadnji obilazak početkom listopada. Iako je tijekom prve dvije godine monitoringa prikupljena znatna količina podataka o aktivnosti šišmiša na VE Vrataruša, a također je utvrđeno da smrtnost šišmiša nije značajna, kako bi se dodatno potvrdili zaključci iz 2017. i 2018. godine, tijekom 2020. godine protokol odrađenog monitoringa uključio je značajno intenzivniji terenski napor, s ciljem utvrđivanja mogućeg negativnog utjecaja VE Vrataruša na šišmiše. Potraga za stradalim šišmišima tijekom 2020. g. provodila se na cijelom polju odnosno na svih 14 vjetroagregata kao i tijekom prve dvije godine monitoringa, s mnogo češćim obilascima. Tijekom 2020. godine testirano je vrijeme nestanka stradalih šišmiša (eng. *carcass removal time*), učinkovitost pretraživača (eng. *searcher efficiency*) i analizirana je površina pretraživanja (eng. *searcheable area*). Dobiveni podaci o

aktivnosti šišmiša tijekom sve tri godine monitoringa analizirani su i u odnosu na meteorološke podatke, prvenstveno u odnosu na brzinu vjetra, dok su u 2020. godine dodatno analizirani i u odnosu na temperaturu. Rezultati monitoringa pokazali su da je najveća aktivnost šišmiša zabilježena u razdoblju od lipnja do rujna s najvećom aktivnosti u srpnju i kolovožu. Ukupno je tijekom sve tri godine monitoringa zabilježeno devet stradalih šišmiša, od kojih niti jedna ciljna vrsta ranije navedenih POVS područja, a od toga tri su zabilježena u 2017. godine, jedan u 2018. godini, a u 2020. godini, kad je terenski napor značajno povećan, zabilježeno je pet stradalih šišmiša. Obzirom na ekološke zahtjeve ciljnih vrsta šišmiša POVS-a HR2000200 Zagorska peć kod Novog Vinodola, lokacija zahvata predstavlja pogodno stanište jedino za ciljnu vrstu oštrouhi šišmiš dok su ostale ciljne vrste šišmiša vezane većinom za šumska područja (uz korištenje mozaičnih staništa) te im pogodno stanište može predstavljati šire područje obuhvata zahvata. Što se tiče utjecaja na ciljne vrste šišmiša POVS-ov HR2000200 Zagorska peć kod Novog Vinodola i HR5000019 Gorski kotar i sjeverna Lika, zaključak je Elaborata za svih 21 vjetroagregata, temeljem provedenog trogodišnjeg monitoringa, da je očekivani utjecaj direktnog stradavanja nizak za sve ciljne vrste, odnosno da iznosi manje ili jednako 0,1 šišmiš po vjetroagregatu po godini. Također, i gubitak staništa za sve ciljne vrste šišmiša procjenjuje se kao nizak (u Elaboratu se gubitak svih staništa uslijed izgradnje platoa, podzemne kableske mreže i pristupnih puteva procjenjuje na otprilike 6,9 ha). Nadalje, zaključeno je da izgradnja VE Vrataruša II neće ni na koji način pridonijeti negativnom kumulativnom utjecaju (kroz direktno stradavanje i gubitak staništa), s obzirom na to da sam zahvat nema negativan utjecaj na šišmiše, ali je kumulativni utjecaj sagledan samo u odnosu na VE Senj. Za potrebe sagledavanja utjecaja potrebno je provesti istraživanja šišmiša na području sedam novoplaniranih vjetroagregata jer se bez njih ne može primjereno sagledati moguće negativne utjecaje zahvata.

Vežano uz kumulativan utjecaj zahvata s već postojećim i odobrenim zahvatima unutar navedenih područja ekološke mreže, u Elaboratu se navodi sljedeće: „*Na temelju prethodno spomenutog postoji izraženi potencijalni kumulativni učinak na populacije surog orla i bjeloglavog supa zbog njihovih životnih navika i letnih karakteristika, kao i zbog načina na koji koriste područje. Na ove je vrste procijenjen potencijalno negativan utjecaj zbog mogućnosti sudara, učinka barijere i fragmentacije staništa. Međutim, obzirom da od 2014. g. otkada je Vjetroelektrana „Vrataruša“ u funkciji, nisu pokazani nikakvi značajniji utjecaji na ove populacije koji bi sa stajališta zaštite prirode bili neprihvatljivi, za vjerovati je da se odgovarajućim mjerama ublažavanja propisanim za vjetroelektranu „Senj“ procijenjeni potencijalni negativni utjecaj na održivost ove populacije može značajno smanjiti ili čak isključiti.*“ Nadalje, u ocjenu kumulativnog utjecaja na ptice uključena je postojeća i planirana elektroenergetska infrastruktura, s obzirom na mogućnost stradanja ptica u koliziji s elementima na dalekovodima. Zaključak je analize Elaborata da zahvat neće značajno doprinijeti kumulativnom negativnom utjecaju na ciljne vrste i cjelovitost područja ekološke mreže, uz provedbu predloženih mjera ublažavanja samostalnih utjecaja i programa praćenja ciljnih vrsta ptica u okviru programa praćenja. Vežano uz procjenu kumulativnog utjecaja na šišmiše, navodi se da zahvatom neće doći do negativnog kumulativnog utjecaja. S obzirom na to da za zahvat nisu primjereno sagledani mogući negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost POVS i POP područja ne može se isključiti niti mogućnost značajnih kumulativnih negativnih utjecaja.

Slijedom iznijetog, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, prvenstveno na ciljne vrste ptica, te je obvezna provedba Glavne ocjene.

Za Glavnu ocjenu potrebno je provesti istraživanja ptica sukladno smjernicama NatureScot („Recommended bird survey methods to inform impact assessment of onshore wind farms“, Version 2, March 2017.) na pozicijama novoplaniranih vjetroagregata, na osnovu kojih će se propisati odgovarajuće mjere ublažavanja. Također, potrebno je provesti i istraživanja šišmiša na pozicijama novoplaniranih vjetroagregata prema Eurobats smjernicama, kako bi se utvrdilo nulto stanje te također propisale odgovarajuće mjere ublažavanja. U Glavnoj ocjeni potrebno je sagledati samostalan utjecaj zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, ali i kumulativni utjecaj zahvata s već postojećim i odobrenim zahvatima, osobito vjetroelektrana i elektroenergetske infrastrukture (dalekovoda).

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i 90. stavku 5. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 27. stavku 2. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da nije moguće isključiti značajan negativan utjecaj na okoliš te je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 5. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te nije isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga je potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Rijeci, Erazma Barčića 5, Rijeka u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

VIŠA SAVJETNICA SPECIJALIST

Milica Bjelić

Milica Bjelić

Dostaviti:

- EKO INVEST d.o.o., Draškovićeveva 50, Zagreba, n/p Bojana Nardi (R. s povratnicom)

